

USTAWA

z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o substancjach zubożających warstwę ozonową¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne**Art. 1.** 1. Ustawa określa:

- 1) zasady używania oraz obrotu substancjami zubożającymi warstwę ozonową, zwanymi dalej „substancjami kontrolowanymi”, oraz produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje;
- 2) obowiązki podmiotów używających lub dokonujących obrotu substancjami kontrolowanymi oraz produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje;
- 3) organy i jednostki właściwe w sprawach postępowania z substancjami kontrolowanymi.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych, z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska oraz z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej.

2. Zasady stosowania produktów oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane na statkach morskich oraz organy administracji właściwe w tych sprawach określają odrębne przepisy.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) obrót — zbycie lub przekazanie substancji kontrolowanej kolejnemu podmiotowi lub osobie;
- 2) używanie substancji kontrolowanej — produkcję, przywóz, wywóz, wprowadzanie do obrotu, stosowanie, odzysk, recykling, regenerację lub unieszkodliwianie substancji kontrolowanych w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących substancji kontrolowanych²⁾;
- 3) używanie produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane — przywóz, wywóz, wprowadzanie do obrotu lub stosowanie produktów oraz eksploatację urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane.

²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 2037/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. WE L 244 z 29.09.2000).

Art. 3. 1. Do postępowania z substancjami kontrolowanymi stosuje się przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące substancji kontrolowanych²⁾, a także postanowienia Konwencji wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej, sporządzonej w Wiedniu dnia 22 marca 1985 r. (Dz. U. z 1992 r. Nr 98, poz. 488), oraz Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzonego w Montrealu dnia 16 września 1987 r. (Dz. U. z 1992 r. Nr 98, poz. 490 oraz z 2001 r. Nr 44, poz. 490, 492 i 494).

2. Do substancji kontrolowanych oraz produktów, urządzeń i instalacji zawierających te substancje, będących odpadami, stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.³⁾).

Art. 4. Ustawa nie narusza przepisów:

- 1) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.⁴⁾),
 - 2) ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z 2003 r. Nr 7, poz. 78 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 97 i Nr 96, poz. 959)
- w zakresie dotyczącym substancji kontrolowanych oraz produktów, urządzeń i instalacji zawierających te substancje.

Rozdział 2

Obowiązki podmiotów używających substancji kontrolowanych oraz produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane

Art. 5. 1. Podmiot używający substancji kontrolowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do prowadzenia ewidencji substancji kontrolowanych oraz do przekazywania informacji zawartych w tej ewidencji raz w roku do dnia 28 lutego za rok poprzedni wyspecjalizowanej jednostce, upoważnionej przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) rodzaj substancji kontrolowanej oraz jej nazwę chemiczną i handlową;
- 2) ilość używanej substancji kontrolowanej w poszczególnych miesiącach;
- 3) źródło pochodzenia substancji kontrolowanej;
- 4) sposób używania substancji kontrolowanej.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 113, poz. 984 i Nr 199, poz. 1671, z 2003 r. Nr 7, poz. 78 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1208.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 91, poz. 875, Nr 92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia ewidencji substancji kontrolowanych, uwzględniając możliwość prowadzenia tej ewidencji w systemie informatycznym;
- 2) szczegółowy tryb i sposób przekazywania informacji zawartych w ewidencji substancji kontrolowanych, uwzględniając konieczność sprawnego przekazywania tych informacji;
- 3) wzory formularzy ewidencji substancji kontrolowanych, uwzględniając charakter używania tych substancji.

Art. 6. 1. Podmiot wprowadzający do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, urządzenia i instalacje zawierające substancje kontrolowane jest obowiązany do ich oznakowania, a także do oznakowania pojemników zawierających te substancje.

2. Osoba wykonująca czynności polegające na obsłudze technicznej i naprawie urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, gaśniczych lub innych urządzeń zawierających substancje kontrolowane jest obowiązana do ich oznakowania.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób oznakowania produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających te substancje, uwzględniając konieczność ich jednoznacznej identyfikacji;
- 2) wzór oznakowania, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając zróżnicowanie oznakowania w zależności od rodzaju substancji kontrolowanej oraz stopnia zagrożenia dla warstwy ozonowej, składu chemicznego, pochodzenia i przeznaczenia danej substancji kontrolowanej.

4. W zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą do oznakowania pojemników zawierających substancje kontrolowane stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 7. 1. Użytkownik urządzeń lub instalacji zawierających powyżej 3 kg czynnika chłodniczego będącego substancją kontrolowaną jest obowiązany do założenia dla każdego z nich karty obsługi technicznej i naprawy urządzenia lub instalacji, zwanej dalej „kartą urządzenia”, zawierającej:

- 1) nazwę (firmę) albo imię i nazwisko oraz siedzibę albo miejsce zamieszkania, a także adres użytkownika urządzenia lub instalacji;

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 142, poz. 1187, z 2003 r. Nr 189, poz. 1852 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959.

- 2) rodzaj urządzenia lub instalacji;
- 3) rodzaj i ilość substancji kontrolowanej zawartej w urządzeniu lub instalacji;
- 4) datę ostatniej obsługi technicznej i naprawy urządzenia lub instalacji;
- 5) dane osoby dokonującej obsługi technicznej i naprawy urządzenia lub instalacji.

2. Kartę urządzenia mogą zakładać osoby posiadające świadectwo kwalifikacji w zakresie substancji kontrolowanych, zwane dalej „świadectwem kwalifikacji”.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty urządzenia, uwzględniając konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o substancji kontrolowanej zawartej w danym urządzeniu lub instalacji.

Art. 8. 1. Użytkownik urządzeń, instalacji lub pojemników zawierających substancje kontrolowane jest obowiązany do ich użytkowania w sposób zapobiegający emisji substancji kontrolowanych do środowiska.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do procesów i technologii wykorzystujących substancje kontrolowane lub w których powstają te substancje.

3. Użytkownik urządzeń lub instalacji zawierających czynnik chłodniczy będący substancją kontrolowaną w ilości:

- 1) powyżej 3 kg do 30 kg substancji kontrolowanych — jest obowiązany do przeprowadzania raz na 12 miesięcy sprawdzenia szczelności tych urządzeń;
- 2) powyżej 30 kg do 300 kg substancji kontrolowanych — jest obowiązany do przeprowadzania raz na 6 miesięcy sprawdzenia szczelności tych urządzeń;
- 3) powyżej 300 kg substancji kontrolowanych — jest obowiązany do przeprowadzania raz na 3 miesiące sprawdzenia szczelności tych urządzeń.

4. Sprawdzenia szczelności urządzeń i instalacji, o których mowa w ust. 3, mogą dokonywać wyłącznie osoby posiadające świadectwo kwalifikacji.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie muszą być spełnione przy dokonywaniu sprawdzenia szczelności urządzeń i instalacji zawierających powyżej 3 kg substancji kontrolowanych, uwzględniając parametry techniczne tych urządzeń oraz bezpieczeństwo dokonywanego sprawdzenia.

Art. 9. 1. Działalność polegającą na obsłudze technicznej, demontażu oraz naprawie urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane, a także na odzysku substancji kontrolowanych, ich recyklingu, regeneracji, przekazywaniu do ponownego użytkowania oraz obrocie tymi substancjami, może prowadzić

osoba posiadająca świadectwo kwalifikacji albo podmiot zatrudniający taką osobę.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, prowadzi się z wykorzystaniem odpowiedniego wyposażenia technicznego.

3. Prowadzący działalność, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany do jej prowadzenia w sposób zapobiegający emisji substancji kontrolowanych do środowiska.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do działalności polegającej na:

- 1) wytwarzaniu produktów, urządzeń i instalacji przy zastosowaniu substancji kontrolowanych;
- 2) unieszkodliwianiu substancji kontrolowanych oraz produktów i urządzeń zawierających te substancje;
- 3) unieszkodliwianiu odpadów zawierających substancje kontrolowane.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące wyposażenia technicznego stosowanego przy wykonywaniu działalności, o której mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa przy wykonywaniu tej działalności.

Art. 10. 1. Zakazuje się składowania urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych lub gaśniczych zawierających substancje kontrolowane i będących odpadami oraz wszelkich urządzeń będących odpadami, zawierających substancje kontrolowane jako rozpuszczalniki, a także odpadów zawierających substancje kontrolowane, wytworzonych w procesie demontażu tych urządzeń. Podmiot prowadzący składowisko odpadów jest obowiązany odmówić przyjęcia na składowisko tych odpadów.

2. Podmiot wytwarzający odpady zawierające substancje kontrolowane lub podmiot przyjmujący te odpady są obowiązane do postępowania z tymi odpadami w sposób zapobiegający emisji substancji kontrolowanych do środowiska.

Rozdział 3

Świadectwo kwalifikacji

Art. 11. 1. Świadectwo kwalifikacji uzyskuje osoba pełnoletnia, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie;
- 2) nie została prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko środowisku;
- 3) ukończyła kurs początkowy w zakresie substancji kontrolowanych obejmujący szkolenie w zakresie substancji kontrolowanych oraz przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, zwany dalej „kursem początkowym”;

4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez podmiot, o którym mowa w art. 12 ust. 1.

2. Świadectwo kwalifikacji wydaje podmiot organizujący egzamin, o którym mowa w art. 12 ust. 1.

3. Świadectwo kwalifikacji jest ważne przez okres 5 lat od dnia jego wydania. Ważność świadectwa kwalifikacji może być przedłużana na kolejne pięcioletnie okresy.

4. Przedłużenia ważności świadectwa kwalifikacji dokonuje podmiot organizujący egzamin, o którym mowa w art. 12 ust. 1, na wniosek osoby zainteresowanej, po ukończeniu przez tę osobę kursu uzupełniającego w zakresie substancji kontrolowanych, zwanego dalej „kursem uzupełniającym”, i złożeniu z wynikiem pozytywnym tego egzaminu.

5. Wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4, w odniesieniu do konieczności ukończenia kursu, nie stosuje się do osób posiadających minimum średnie wykształcenie techniczne.

Art. 12. 1. Przeprowadzać kurs początkowy oraz kurs uzupełniający, a także organizować egzaminy mogą jednostki organizacyjne szkół wyższych, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty naukowo-badawcze, jednostki badawczo-rozwojowe lub inne placówki naukowe oraz stowarzyszenia naukowo-techniczne Naczelnej Organizacji Technicznej, do zakresu działania których należy kształcenie lub prowadzenie badań w zakresie substancji kontrolowanych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Kurs początkowy oraz kurs uzupełniający mogą przeprowadzać również inne podmioty niż wymienione w ust. 1, jeżeli ich zakres działania obejmuje prowadzenie działalności w zakresie substancji kontrolowanych.

3. Kurs początkowy i kurs uzupełniający obejmują zasady postępowania z substancjami kontrolowanymi.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres programu kursu początkowego oraz kursu uzupełniającego,
- 2) skład oraz regulamin działania komisji egzaminacyjnej,
- 3) sposób organizowania i regulamin przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminu poprawkowego,
- 4) zakres tematów egzaminacyjnych,
- 5) wzór świadectwa kwalifikacji

— uwzględniając konieczność zapewnienia przeprowadzania tych kursów przez osoby posiadające odpowiednie wykształcenie i kwalifikacje oraz sprawne-

go, obiektywnego i rzetelnego przygotowania do wykonywania czynności, o których mowa w art. 7 ust. 2 i art. 9 ust. 1.

Art. 13. Podmiot zamierzający prowadzić kurs początkowy oraz kurs uzupełniający, a także zamierzający zaprzestać prowadzenia tych kursów, jest obowiązany do poinformowania o tym, w formie pisemnego zgłoszenia, ministra właściwego do spraw gospodarki w terminie 30 dni przed rozpoczęciem pierwszego kursu albo zaprzestaniem prowadzenia kursów.

Art. 14. Podmiot organizujący egzamin, o którym mowa w art. 12 ust. 1, jest obowiązany do poinformowania ministra właściwego do spraw gospodarki, w formie pisemnego zgłoszenia, o wydanych świadectwach kwalifikacji oraz o przedłużeniu ich ważności w terminie 14 dni odpowiednio od dnia wydania świadectwa kwalifikacji albo przedłużenia jego ważności.

Art. 15. Kwalifikacje nabyte w innych państwach członkowskich są uznawane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954, z 2002 r. Nr 71, poz. 655, z 2003 r. Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959).

Rozdział 4

Ograniczenia w obrocie substancjami kontrolowanymi oraz produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi substancje kontrolowane

Art. 16. Podmiot dokonujący obrotu, w sposób inny niż w związku z obsługą techniczną lub naprawą urządzenia albo instalacji, jest obowiązany do zamieszczenia informacji, w prowadzonej przez siebie ewidencji substancji kontrolowanych, o numerze świadectwa kwalifikacji osoby lub NIP podmiotu, który nabywa lub otrzymuje substancje kontrolowane.

Art. 17. 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zakazuje się:

- 1) obrotu produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi chlorofluorowęglowodory (CFC), z wyjątkiem nieodzownych zastosowań w rozumieniu Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzonego w Montrealu dnia 16 września 1987 r.;
- 2) obrotu urządzeniami i instalacjami chłodniczymi, klimatyzacyjnymi i pompami ciepła zawierającymi substancje kontrolowane jako czynniki chłodnicze;
- 3) obrotu spienionymi tworzywami sztucznymi i wyrobami je zawierającymi wyprodukowanymi przy użyciu substancji kontrolowanych;
- 4) rozbudowy urządzeń i instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych z wykorzystaniem substancji kontrolowanych.

2. Zakazu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku przyznania przez Komisję Europejską ograniczonego czasowo wyłączenia na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących substancji kontrolowanych²⁾.

3. Urządzenia i produkty, o których mowa w ust. 1, stanowią odpady w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

Rozdział 5

Opłata za wprowadzanie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancji kontrolowanych

Art. 18. Podmiot wprowadzający po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) wodorochlorofluorowęglowodory (HCFC), z wyjątkiem wykorzystywanych do produkcji innych substancji,
- 2) chlorofluorowęglowodory (CFC), z wyjątkiem wykorzystywanych do produkcji leków,
- 3) bromometan, z wyjątkiem zastosowań kwarantanowych i przedwysyłkowych

— zarówno nowe, odzyskane, jak i po regeneracji, obowiązany jest do ponoszenia z tego tytułu opłaty za substancje kontrolowane.

Art. 19. 1. Podstawę obliczenia wysokości opłaty za substancje kontrolowane stanowi ilość substancji kontrolowanej wprowadzonej do obrotu.

2. Maksymalna wysokość stawki opłaty za substancje kontrolowane wynosi dwukrotność stawki opłaty za emisję substancji CFC do środowiska.

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawki opłaty za substancje kontrolowane, uwzględniając ich potencjał niszczenia ozonu.

Art. 20. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 18, jest obowiązany do składania marszałkowi województwa, właściwemu ze względu na siedzibę albo miejsce zamieszkania tego podmiotu, rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy ta opłata.

2. Jeżeli podmiot, o którym mowa w art. 18, nie ma siedziby albo miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany do złożenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, Marszałkowi Województwa Mazowieckiego.

3. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając zakres niezbędnych danych oraz konieczność rzetelnego udokumentowania podstawy obliczenia wysokości opłaty za substancje kontrolowane.

Art. 21. 1. Obowiązek wniesienia opłaty za substancje kontrolowane powstaje na koniec roku kalendarzowego.

2. Opłata za substancje kontrolowane jest wnoszona na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, określonego w art. 20 ust. 1 i 2, do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy ta opłata.

Art. 22. 1. Jeżeli podmiot, o którym mowa w art. 18, nie dokonał wpłaty opłaty za substancje kontrolowane w terminie określonym w art. 21 ust. 2 lub wpłacił ją w wysokości niższej od należnej, marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę za substancje kontrolowane w wysokości odpowiadającej 50 % niewpłaconej kwoty z tytułu opłaty za substancje kontrolowane.

2. Termin płatności opłat, o których mowa w ust. 1, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość opłat stała się ostateczna.

Art. 23. W sprawach opłat za substancje kontrolowane stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.⁶⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują marszałkowi województwa.

Art. 24. 1. Marszałek województwa jest obowiązany do przesyłania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sprawozdania zawierającego informacje o wpływach z tytułu opłaty za substancje kontrolowane w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

2. Minister właściwy do spraw środowiska po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie ujednolicenie przesyłanych informacji.

Art. 25. 1. Urzędy marszałkowskie gromadzą na odrębnych rachunkach bankowych wpływy z tytułu opłaty za substancje kontrolowane.

2. Wpływy z tytułu opłaty za substancje kontrolowane w wysokości 0,5 % stanowią dochód budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty za substancje kontrolowane i obsługę administracyjną systemu tej opłaty.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660 i Nr 228, poz. 2255 i 2256 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 64, poz. 593, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 868, Nr 93, poz. 894 i Nr 116, poz. 1205.

3. Wpływy z tytułu opłaty za substancje kontrolowane powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody urzędów marszałkowskich, o których mowa w ust. 2, urzędy marszałkowskie przekazują w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek wpłaty, na odrębny rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

4. Wpływy z tytułu dodatkowych opłat za substancje kontrolowane powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody urzędów marszałkowskich urzędy marszałkowskie przekazują w terminie do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek wpłaty, na odrębny rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Art. 26. 1. Środki, o których mowa w art. 25 ust. 3 i 4, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznacza na zadania realizowane przez gminy i podmioty związane:

- 1) ze zbiórką odpadów zawierających substancje kontrolowane;
- 2) z odzyskiwaniem substancji kontrolowanych;
- 3) z gromadzeniem substancji kontrolowanych;
- 4) z unieszkodliwianiem substancji kontrolowanych.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i kryteria gospodarowania przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej środkami pochodzącymi z opłaty za substancje kontrolowane oraz tryb ich przekazywania do budżetów gmin oraz podmiotom, o których mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność uproszczenia procedur przyznawania tych środków i ułatwienia korzystania z nich przez zainteresowane gminy i podmioty oraz stopień negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych rodzajów substancji kontrolowanych.

Rozdział 6

Postępowanie administracyjne w sprawie substancji kontrolowanych oraz produktów i urządzeń zawierających te substancje

Art. 27. 1. Jeżeli przepisy prawa Unii Europejskiej, dotyczące substancji kontrolowanych, stanowią o wykonywaniu czynności przez właściwe władze państwa członkowskiego Unii Europejskiej, czynności te wykonuje minister właściwy do spraw środowiska, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, odpowiednio wykonują:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki oraz ministra właściwego do spraw zdrowia — w zakresie dotyczącym nieodzwonnych zastosowań chlorofluorowęglowodorów (CFC) w rozumieniu Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzonego w Montrealu dnia 16 września 1987 r.;
- 2) minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki — w pozostałym zakresie dotyczącym chlorofluorowęglowodorów (CFC);
- 3) minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki — w zakresie dotyczącym wodorobromofluorowęglowodorów;
- 4) minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych — w zakresie dotyczącym halonów;
- 5) minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa — w zakresie dotyczącym bromometanu;
- 6) minister właściwy do spraw gospodarki — w zakresie dotyczącym tetrachlorku węgla i wodorochlorofluorowęglowodorów (HCFC).

3. W zakresie czynności dotyczących wydawania pozwoleń przez władze państwa członkowskiego oraz opiniowania wniosków o pozwolenie wydawane przez organy Komisji Europejskiej właściwym organem jest minister właściwy do spraw gospodarki.

4. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki może upoważnić wyspecjalizowaną jednostkę do wykonywania obowiązków wynikających z ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki może upoważnić wyspecjalizowaną jednostkę do opiniowania wniosków o pozwolenia, o których mowa w ust. 3.

6. O udzieleniu upoważnienia wyspecjalizowanej jednostce oraz zakresie upoważnienia minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz minister właściwy do spraw gospodarki ogłaszają w drodze obwieszczeń w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

7. Minister właściwy do spraw środowiska jest organem właściwym w sprawie notyfikacji informacji pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Komisją Europejską w zakresie spraw objętych przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi substancji kontrolowanych.

Art. 28. Pozwolenia wydawane przez ministra właściwego do spraw gospodarki są wydawane na czas określony, nie dłuższy jednak niż rok.

Art. 29. Podmiot ubiegający się o wydanie pozwolenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki dołącza do wniosku:

- 1) udokumentowane informacje dotyczące formy prawnej oraz rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) opinię wyspecjalizowanej jednostki, upoważnionej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w zakresie używania substancji kontrolowanej objętej wnioskiem.

Art. 30. 1. Jeżeli podmiot nie przestrzega warunków określonych w pozwoleniu, minister właściwy do spraw gospodarki wzywa podmiot do usunięcia naruszeń, wyznaczając równocześnie termin ich usunięcia.

2. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki cofa, w drodze decyzji, wydane pozwolenie.

3. Podmiot, któremu cofnięto pozwolenie, może ubiegać się o wydanie pozwolenia po upływie trzech lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu pozwolenia stała się ostateczna.

Art. 31. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi ewidencję podmiotów, którym wydano pozwolenie.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, jest jawna i zawiera następujące dane:

- 1) nazwę (firmę) i siedzibę albo imię i nazwisko oraz adres podmiotu, któremu wydano pozwolenie;
- 2) zakres i warunki wydanego pozwolenia;
- 3) datę wydania pozwolenia;
- 4) datę cofnięcia pozwolenia.

Rozdział 7

Nadzór i kontrola

Art. 32. Nadzór w zakresie postępowania z substancjami kontrolowanymi oraz z produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje sprawuje minister właściwy do spraw środowiska, za pośrednictwem Inspekcji Ochrony Środowiska.

Art. 33. 1. Organy celne niezwłocznie informują Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o stwierdzonych przypadkach naruszenia przez podmiot przepisów dotyczących substancji kontrolowanych lub warunków określonych w pozwoleniu wydanym przez Komisję Europejską, dotyczącym substancji kontrolowanej.

2. Organy Inspekcji Ochrony Środowiska powiadamiają niezwłocznie ministra właściwego do spraw gospodarki o stwierdzonych przypadkach naruszenia przez dany podmiot przepisów dotyczących substancji

kontrolowanych lub warunków określonych w wydanim pozwoleniu.

Art. 34. 1. Substancje kontrolowane zajęte przez organ celny w związku z nielegalnym wprowadzeniem na obszar celny Wspólnoty Europejskiej podlegają cofnięciu poza ten obszar, a w przypadku gdy cofnięcie nie jest możliwe, substancje te są traktowane jak odpady i podlegają unieszkodliwieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, na koszt osoby, na której ciąży obowiązek wynikający z przepisów prawa celnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku braku możliwości unieszkodliwienia substancji kontrolowanej na koszt osoby, o której mowa w ust. 1, koszty unieszkodliwienia ponosi Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3. Organ celny, o którym mowa w ust. 1, składa niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki pisemną informację o ilości zatrzymanej substancji kontrolowanej oraz terminie przekazania jej do unieszkodliwienia.

Art. 35. 1. W zakresie sprawowanego nadzoru organy Inspekcji Ochrony Środowiska są obowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli używania i obrotu substancjami kontrolowanymi przez podmiot oraz kontroli używania i obrotu produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi substancje kontrolowane;
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych.

2. Organy Inspekcji Ochrony Środowiska, w związku z prowadzonym nadzorem, o którym mowa w ust. 1, mogą żądać informacji i okazania dokumentów związanych z używaniem i obrotem przez dany podmiot substancji kontrolowanych oraz produktów, urządzeń i instalacji zawierających te substancje.

3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska, do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego, raport w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych w roku poprzednim. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje ten raport ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Art. 36. Kontrola, o której mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1, jest przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, z późn. zm.⁷⁾).

⁷⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124.

Rozdział 8

Kary pieniężne

Art. 37. 1. Za produkcję substancji kontrolowanych, przywóz, wywóz lub wprowadzanie do obrotu wbrew zakazom wynikającym z przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, bez wymaganego pozwolenia albo z naruszeniem jego warunków, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza, w drodze decyzji, karę pieniężną.

2. Za produkcję, przywóz, wywóz lub wprowadzanie do obrotu produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane wbrew zakazom wynikającym z przepisów dotyczących substancji kontrolowanych wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza, w drodze decyzji, karę pieniężną.

3. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, wymierza się, w zależności od ilości wyprodukowanych, przywiezionych, wywiezionych, wprowadzonych do obrotu substancji kontrolowanych lub produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane, za każdy kilogram tej substancji.

4. Stawka kary pieniężnej za jeden kilogram substancji kontrolowanej wynosi pięciokrotność stawki opłaty za emisję do środowiska jednego kilograma chlorowcopochodnej węglowodoru (CFC-12), ustalonej w przepisach wydanych na podstawie art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska.

5. Karę pieniężną wnosi się na rachunek bankowy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, który wydał decyzję, o której mowa w ust. 1 lub 2.

6. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje wpływy z tytułu kar pieniężnych, z zastrzeżeniem art. 402 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska, za dany rok kalendarzowy do dnia 31 grudnia na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

7. Wpływy z tytułu kar pieniężnych stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

8. W sprawach dotyczących kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

Rozdział 9

Przepisy karne

Art. 38. Kto, wbrew przepisowi art. 5 ust. 1, nie prowadzi ewidencji substancji kontrolowanych,

podlega karze grzywny.

Art. 39. Kto, wbrew przepisowi art. 6 ust. 1, nie dokonuje oznakowania produktów, urządzeń lub instalacji zawierających substancje kontrolowane bądź pojemników zawierających te substancje,

podlega karze grzywny.

Art. 40. Kto, wbrew przepisowi art. 7 ust. 1, nie posiada karty urządzenia dla urządzenia lub instalacji zawierających powyżej 3 kg substancji kontrolowanych,

podlega karze grzywny.

Art. 41. Kto, wbrew przepisowi art. 7 ust. 2, zakłada kartę urządzenia bez wymaganego świadectwa kwalifikacji,

podlega karze grzywny.

Art. 42. Kto, wbrew przepisowi art. 8 ust. 3, nie przeprowadza wymaganego sprawdzenia szczelności urządzeń lub instalacji zawierających substancje kontrolowane,

podlega karze grzywny.

Art. 43. Kto, wbrew przepisowi art. 9 ust. 1, prowadzi działalność w zakresie dotyczącym substancji kontrolowanych bądź produktów, urządzeń lub instalacji zawierających te substancje bez wymaganego świadectwa kwalifikacji,

podlega karze grzywny.

Art. 44. Kto, wbrew przepisowi art. 14, nie informuje w wyznaczonym terminie ministra właściwego do spraw gospodarki o wydanych świadectwach kwalifikacji albo o przedłużeniu ich ważności,

podlega karze grzywny.

Art. 45. Kto, wbrew przepisowi art. 16, nie zamieszcza, w prowadzonej przez siebie ewidencji substancji kontrolowanych, informacji o numerze świadectwa kwalifikacji osoby lub NIP podmiotu, który nabyla lub otrzymuje substancje,

podlega karze grzywny.

Art. 46. Kto postępuje wbrew zakazom, o których mowa w art. 17 ust. 1, podlega karze grzywny.

Art. 47. Kto, wbrew zakazom, o których mowa w art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 1 i ust. 2 pkt (ii) oraz ust. 6, art. 5 ust. 1 i 4, art. 8, art. 9 ust. 1, art. 11, art. 16 ust. 4, art. 22 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2037/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. WE L 244, z 29.09.2000) używa substancji kontrolowanych oraz produktów, urządzeń i instalacji zawierających te substancje,

podlega karze grzywny.

Art. 48. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 38—47, następuje na zasadach i w trybie okre-

ślonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. — Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 106, poz. 1148 oraz z 2003 r. Nr 109, poz. 1031 i Nr 213, poz. 2081).

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 49. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124) w art. 2 w ust. 1 dodaje się pkt 12a w brzmieniu:

„12a) nadzór i kontrola w zakresie postępowania z substancjami kontrolowanymi oraz z produktami, urządzeniami i instalacjami zawierającymi te substancje,”.

Art. 50. W ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 142, poz. 1187, z 2003 r. Nr 189, poz. 1852 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 94) w art. 31 uchyla się ust. 2 i 3.

Art. 51. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 i Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177 i Nr 49, poz. 464) w art. 401 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przychodami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są także wpływy z opłat ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. Nr 121, poz. 1263).”.

Art. 52. W ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 78) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) opłacie produktowej — rozumie się przez to opłatę obliczaną i wpłacaną za opakowania w przypadku wprowadzania na rynek krajowy produktów w tych opakowaniach, a także opłatę obliczaną i wpłacaną w przypadku wprowadzania na rynek krajowy akumulatorów niklo-kadmowych, ogniwo- i baterii galwanicznych, opon, lamp wyładowczych oraz olejów smarowych, wymienionych w załącznikach nr 1—3 do ustawy,”;

2) w art. 14 w ust. 1 uchyla się pkt 2;

3) w załączniku nr 2 uchyla się pozycje 1—3;

4) w załączniku nr 4 uchyla się pozycje 9—11.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 53. Pozwolenie wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie dotychczasowych przepisów jest ważne do dnia upływu terminu, na jaki zostało wydane, chyba że z dniem wejścia w życie ustawy organem właściwym do wydawania tego pozwolenia jest Komisja Europejska.

Art. 54. 1. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy, prowadzone jest na podstawie przepisów niniejszej ustawy, z tym że dotychczasowe czynności pozostają w mocy.

2. Jeżeli organ prowadzący postępowanie, o którym mowa w ust. 1, z dniem wejścia w życie ustawy stał się niewłaściwy, przekazuje sprawę, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, właściwemu organowi, chyba że właściwym organem jest Komisja Europejska.

Art. 55. Osoby wykonujące w dniu wejścia w życie ustawy działalność, dla której przepisy ustawy przewidują wymóg posiadania świadectwa kwalifikacji, i posiadające kwalifikacje zgodnie z dotychczasowymi przepisami mogą wykonywać tę działalność bez wymaganego świadectwa kwalifikacji do dnia 31 grudnia 2005 r.

Art. 56. Użytkownik urządzenia lub instalacji wprowadzonych do obrotu przed dniem 1 lipca 2002 r. może użytkować urządzenie lub instalację bez wymaganego niniejszą ustawą oznakowania przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 57. Użytkownik urządzenia lub instalacji zawierających powyżej 3 kg substancji kontrolowanych może użytkować urządzenie lub instalację bez karty urządzenia przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 58. Traci moc ustawa z dnia 2 marca 2001 r. o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową (Dz. U. Nr 52, poz. 537 i Nr 100, poz. 1085, z 2003 r. Nr 56, poz. 497 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 94).

Art. 59. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 8 ust. 3 pkt 2 i 3, który wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2004 r.;

2) art. 17 ust. 1 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2004 r.;

3) art. 17 ust. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 maja 2005 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*